

FREDRIKA BREMERGYMNASIET

INDIVIDUELLA VAL

2012 | 2013 ÅR 3

Individuella val läsåret 12/13 för årskurs 3

Denna katalog innehåller de kurser som erbjuds från olika rektorsområden. Det är viktigt att Du noga tänker igenom ditt val, även dina reservval, så att Du verkligen får de alternativ som Du är intresserad av eller kanske behöver som komplettering för vidare studier.

Enligt gymnasieförordningen § 11 har Du rätt att välja ”varje kurs som förekommer på ett nationellt program i kommunen”. Även hemspråk och svenska som andraspråk kan förekomma som individuellt val.” Det finns alltså möjlighet att ange även andra val. Om tillräckligt många elever anger samma val blir kursen av.

Dina kursval ska du göra via Dexter. (dexter.haninge.se)

Du som ska börja i år 2 ska göra ett val ur **valmodul A**. Dessutom ska du göra två reservval.

Du som ska börja år 3 ska göra ett val ur **valmodul A** och ett ur **valmodul B**. Dessutom ska du göra 2 reservval ur resp. valmodul.

TÄNK PÅ ATT INTERNETSIDA MÅSTE LADDAS FÄRDIGT INNAN DU SPARAR DINA VAL!!!

OBS! Sportakademierna ska inte göra något individuellt val ur katalogen.

Senast onsdag den 22 februari ska du ha gjort dina val i Dexter.

Skolledningen

Fredrika Bremerskolan

KURSUBUD ÅR 2 OCH 3

KURS	ÅR	MODUL	SID
DATA			
Datorkommunikation	2,3	A	6
Internetteknik	3	B	7
Programmering A+B, Java	2,3	A	8
Programmering C, Java	3	B	9
Webbdesign	2,3	AB	10
ESTET/MEDIA			
Ensemble A	2,3	A	11
Ensemble B	3	B	12
Fotografisk bild A	2,3	AB	13
Fotografisk bild B	3	B	14
Formgivning A, Glas och keramik	2,3	AB	15
Låtskrivande	3	A	16
Musik och datorer	2,3	A	17
Teater, Scenisk gestaltning A	2,3	A	18
Teckning, måleri och skulptur	2,3	AB	19
IDROTT			
Aerobic & Fitness	2,3	A	20
Dans	3	B	21
Styrketräning, grund/påbyggnad	2,3	AB	22-23

KURS	ÅR	MODUL	SID
NATURVETENSKAP			
Biologi A	2,3	A	24
Fysik B + Matematik E	3	AB	25
Matematik C	3	AB	26
Naturkunskap B	3	B	27
SPRÅK			
Engelska C	3	AB	28
Engelska C, Cambridge certificate	3	A	29
Latin A	2,3	A	30
Latin B	3	B	31
Moderna språk, steg 1,2,3,4,5	2,3	AB	32
Modersmål A	2,3	A	33
ÖVRIGT			
Alternativ medicin + Folkhälsokunskap	3	B	34
Etik- och livsfrågor	3	A	35
Filosofi A + B	2,3	A	36
Geografi A	2,3	A	37
Historia A	2,3	A	38
Historia B	2,3	A	39
Internationella relationer + Int. ekonomi	2,3	A	40
Medicinsk grundkurs	2,3	A	41
Människor i behov av stöd	3	AB	42
Privatekonomi	2,3	A	43
Psykologi A + B (Ej OP, SP)	2,3	AB	44
Samhällskunskap B	3	A	45
Skrivarkurs	3	B	46
Sociologi	2,3	AB	47
Teckenspråk för hörande, steg 1	2,3	A	48
Trafikkunskap (Körkortsteori)	2,3	A	49
Turism + Turism och resor	2,3	AB	50

Ämne	Dator teknik
Kurs	Datorkommunikation
Kurskod	DTR1201
Poäng	100
Målgrupp	år 3 ej TEEP
Förkunskapskrav	Matematik A

Modul A

Mål

Kursen skall ge grundläggande kunskaper om datorkommunikation och utveckla färdigheter inom området. Kursen skall också ge kunskaper om principer, begrepp, standarder och utveckling inom området.

Målet för kursen, som löper under två terminer, är att ge de kunskaper som behövs för att konstruera, bygga och underhålla små och medelstora datornätverk. Kursen består av en växelverkan mellan teori och praktik. Teoridelen är webbaserad och språket är på engelska varför goda kunskaper i engelska är önskvärt. Teorin varvas med nätverkslaborationer. Efter avslutad kurs kan de elever som så önskar välja att läsa kursen Internetteknik som utgör en naturlig fördjupning till kursen Datorkommunikation.

Eleven skall

- kunna upprätta, underhålla och felsöka seriell och parallell kommunikation mellan persondatorer och deras kringutrustning
- kunna ansluta, konfigurera och använda digitala tjänster
- ha kunskap om principer och prestanda för olika typer av överförings- transport- och transmissionsprotokoll
- känna till begreppen ledningsegenskaper och kapacitet samt deras praktiska innebörd vid datakommunikation med olika överföringsmedier
- känna till funktion och prestanda hos olika digitala förbindelser
- ha kunskap om gällande datalagstiftning och förstå datasäkerhetens betydelse
- ha kunskap om referensmodeller som beskriver struktur och funktion för datorkommunikation
- ha kunskap om de vanligaste protokollen och programmen på Internet samt hur de används
- kunna använda programvaror för enklare diagnostisering, spårning och felsökning på Internet
- ha kunskap om Internets historik, uppbyggnad och kommunikationsteknik
- ha kunskap om olika sätt att skydda information vid dataöverföringar.

The students will be troubleshooting problems in an existing network, designing and checking a network in order to meet specifications. The process involves an interactive problem-solving procedure. For Internetworking problems, and for engineering problems in general, problem-solving matrices are always useful. The challenges vary in contents and duration. For example, a simple 50-minute lab for the first semester might be titled "Make a Rollover Cable That Works Successfully".

A primary goal is to train students to design, install, and maintain networks.

Online study is always dynamic and up to date. It can, however, be a challenge, because of its non-traditional method of delivery.

The Internet has a tremendous amount of resources for those who want to understand or install networks, and research specific products, questions, or extension activities.

Ämne	Dator teknik
Kurs	Internetteknik
Kurskod	DTR1501
Poäng	100
Målgrupp	år 3

A primary goal is to train students to design, install, and maintain networks

- the encapsulation process
- the handling of data by repeaters, hubs, bridges, switches and routers
- the mapping processes of ARP and RARP
- TCP/IP protocols (e.g., hand-shakes, windowing, flow control)
- Routing protocols vs Routed protocols
- distance-vector routing
- link-state routing

Förkunskapskrav Dator kommunikation (DTR1201)

Modul B

MÅL

Kursen bygger vidare på kursen Dator kommunikation (DTR1201) och skall ge fördjupade kunskaper om dator kommunikation med betoning på Internetteknik.

Målet för kursen, som löper under två terminer i åk3, är att ge de kunskaper som behövs för att med god insikt konstruera, bygga och underhålla små och medelstora datornätverk. Kursen består av en växelverkan mellan teori och praktik. Teoridelen är webbaserad och språket är på engelska varför goda kunskaper i engelska är önskvärt. Teorin varvas med nätverkslaborationer.

Efter genomgången kurs skall eleven:

Efter avslutad kurs vara väl förtrogen med följande begrepp:

- WANs and Routers
- Configuring a Router
- Routing and Routing Protocols
- Distans Vector Routing Protocols
- TCP/IP Suite Error and Control Messages
- Basic Router Troubleshooting
- Access Control Lists (ACLs)
- Wireless Networking (WLANs)

The students will be troubleshooting problems in an existing network, designing and checking a network in order to meet specifications. The process involves an interactive problem-solving procedure. For Internetworking problems, and for engineering problems in general, problem-solving matrices are always useful. The challenges vary in contents and duration. One task might be called "Wire the School Computer Lab".

A primary goal is to train students to design, install, and maintain networks.

Online study is always dynamic and up to date. It can, however, be a challenge, because of its non-traditional method of delivery.

The Internet has a tremendous amount of resources for those who want to understand or install networks, and research specific products, questions, or extension activities.

Ämne	Datorteknik
Kurs	Programmering A och Programmering B, JAVA
Kurskod	DTR1207 + PJAV1408
	Ansökningskod: PROC
Poäng	50+50
Målgrupp	år 3 (ej TEEP)
Förkunskapskrav	Inga

Modul A

Programmering A:

Kursen ger grunderna i programmering. Övningsuppgifterna är varierande och vi använder ofta enkla grafikrutiner för att göra kursen roligare.

Programmering B i Java:

Inläring och tillämpning av mera avancerade verktyg. Övningsuppgifterna som ovan.

MÅL

Kursen skall ge grundläggande teoretiska och praktiska kunskaper i programmering. Kursen skall även ge kunskaper om vanliga användningsområden för olika programmeringsspråk. Kursen skall också ge grundläggande färdigheter i systemering och struktureringsteknik.

Kurs A

Eleven skall

- kunna något programmeringsspråks grundläggande datatyper, fördefinierade strukturer och funktioner samt deras regler och syntax
- kunna analysera programmeringsuppgifter och formulera strukturerad pseudokod samt konstruera enkla algoritmer
- kunna systemera och strukturera programmeringsarbetet samt skriva enkla program och felsöka källkod
- känna till kompilatorns/länkarens arbete från källkod till färdigt program
- känna till viktiga operativsystemstandarder för bl.a. teckenkoder och utmatningsrutiner
- känna till språkens allmänna prestanda och egenskaper samt vilka programmeringsuppgifter de är bäst lämpade för.

Kurs B

Eleven skall

- förstå och kunna använda språkets vanliga datastrukturer såsom fält, lista, stack och filsystem
- kunna införa och använda array, länkade listor och trädstrukturer i datastrukturer
- förstå och implementera vanliga sorteringsalgoritmer
- förstå och implementera vanliga sökalgoritmer
- kunna analysera programmeringsuppgifter och formulera strukturerad pseudokod
- kunna skriva program och felsöka källkod
- känna till kompilatorns/länkarens uppgift vid arbete från källkod till färdigt program
- känna till viktiga operativsystemstandarder för bl.a. teckenkoder och utmatningsrutiner
- känna till språkets allmänna prestanda och egenskaper samt
- vilka programmeringsuppgifter det är lämpligast för.

Ämne	Dator teknik
Kurs	Programmering C, Java
Kurskod	PJAV1409
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Programmering B, JAVA (PJAV1408)

Modul B

Mål

Kursen skall ge teoretiska och praktiska kunskaper i ett objektorienterat programmerings-språk. Kursen skall också ge kunskaper om analys- och designmetoder samt om grafiskt användargränssnitt.

Efter genomgången kurs skall eleven

- förstå och använda klasser samt kunna använda och förändra objekt som ingår i egna och andras klasser
- förstå variablers och metoders synlighet
- förstå enkla och multipla arv
- förstå tidig och sen bindning (polymorfism)
- förstå och kunna använda de vanligaste klasserna i ett grafiskt användargränssnitt
- kunna implementera enkla applikationer i grafisk miljö
- kunna implementera köapplikation
- kunna analysera programmeringsuppgifter och formulera objektorienterad pseudokod
- kunna skriva program och felsöka källkod
- känna till viktiga operativsystemstandarder för bl.a. teckenkoder och utmatningsrutiner
- känna till språkets allmänna prestanda och egenskaper samt vilka programmeringsuppgifter det är lämpligast för.

Ämne	Dator teknik
Kurs	Webbdesign
Kurskod	DTR1210
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Inga
Modul A och B	Kursen läses i ett dubbelpass på eftermiddagen

**Bygg funktionella
websites i
Dreamweaver och
Flash!**

MÅL

Kursen skall ge grundläggande kunskaper om webbsidors uppbyggnad samt multimediala programvaror och färdigheter i att använda dessa. Kursen skall även ge kunskap om hur en webbsida skapas och läggs upp.

Eleven skall

- kunna skapa och designa en användarvänlig webbsida med länkar och multimediepresentationer
- kunna skapa grafik-, video- och ljudobjekt i korrekta och optimerade filformat
- kunna skapa enklare animeringar
- kunna använda olika programvaror för att skapa webbsidor
- känna till olika browsers (webbläsares) prestanda och övriga egenskaper
- kunna använda bild-, video- och ljudredigeringsprogram
- ha kunskap om beskrivningsspråkets viktigaste satser, funktioner och syntax
- ha kunskap om upphovsrättsregler och andra bestämmelser som har betydelse för området
- ha grundläggande kunskaper om webbsidors uppbyggnad, samt
- kunna analysera sidlayouter.

Ämne	Musik
Kurs	Ensemble A
Kurskod	MU1201
Poäng	100
Målgrupp	år 3 (ej ESMK)
Förkunskapskrav	Inga
Modul A	

Du som vill spela tillsammans med andra
 Du som vill prova olika idéer i ett musikaliskt sammanhang
 Du som vill lära dig mer om hur man arrangerar för combo-sättning
 Du som vill lära dig att spela i olika genrer
 För dig bör det självklara valet vara individuellt val Ensemble

MÅL

Kursen skall ge grundläggande instrumentala eller vokala färdigheter i ensemblespel eller sång. Kursen skall också stimulera samspels- och samarbetsförmåga inom en ensemble samt ge grundläggande kunskaper om repertoar och stilarter. Därutöver skall kursen vara inriktad mot olika genrer eller ensembleformer.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- kunna anpassa sitt musicerande i ensemblesammanhang
- kunna musicera tillsammans med andra och i övrigt kunna
- samarbeta vid musikutövning
- ha kännedom om olika ensembleformer eller olika genrer.

Ämne	Musik
Kurs	Ensemble B
Kurskod	MU1202
Poäng	100
Målgrupp	år 3 (ej ESMK)
Förkunskapskrav	Ensemble A

Modul B

MÅL

Mål för kursen

Kursen skall ge fördjupade kunskaper om ensemblespel eller sång. Kursen skall även ge fördjupade kunskaper om repertoar och stilarter. Kursen skall vara inriktad mot olika genrer eller ensembleformer samt stimulera till fortsatt musikutövande.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

kunna analysera och reflektera över sitt musicerande i ensemblesammanhang

kunna instudera en repertoar

kunna analysera den musikaliska helheten i ensemblesituationer.

Du som vill spela tillsammans med andra
 Du som vill prova olika idéer i ett musikaliskt sammanhang
 Du som vill lära dig mer om hur man arrangerar för combo-sättning
 Du som vill lära dig att spela i olika genrer
 För dig bör det självklara valet vara individuellt val Ensemble

Ämne	Fotografisk bild
Kurs	Fotografisk bild A
Kurskod	FBL1201
Poäng	100
Målgrupp	år 3 Ej MP eller ESBD med Foto A som valbar kurs
Förkunskapskrav	Inga
Modul A och B	Kursen läses i ett dubbelpass på eftermiddagen

Skulle du vilja lära dig hur du
fotograferar med en systemkamera?
Skulle du vilja lära dig att framkalla
din film?
Skulle du vilja lära dig att kopiera dina
bilder?

Då är Fotografisk bild A kursen för
dig!

MÅL

Mål för kursen

Kursen skall ge grundläggande förståelse av den fotografiska bildens berättarspråk. Den skall ge praktiska färdigheter i olika typer av fotografiskt arbete och utveckla förmåga till kreativt bildskapande. Kursen skall också ge kunskap om de miljö- och säkerhetsmässiga aspekterna på fotografiskt arbete.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- ha grundläggande färdigheter i fotografering och mörkrumsteknik
- ha erfarenhet av enklare ljussättning
- ha erfarenhet av att analysera den fotografiska bildens språk och uttrycksmöjligheter
- ha kunskap om den tekniska utrustningens funktioner, möjligheter och begränsningar
- ha kunskap om olika typer av fotografiskt material, dess egenskaper och användningsområden
- kunna arbeta på ett resurssnålt och ur skydds- och miljösynpunkt säkert sätt
- ha kunskap om upphovsrättsbestämmelser och etiska regler
- känna till hur man scannar in, korrigerar och bearbetar bilder i bildbehandlingsprogram
- förstå hur samverkan mellan bild, text och form kan förstärka budskap och upplevelser och kunna använda kunskapen i praktiskt arbete.

Ämne	Fotografisk bild
Kurs	Fotografisk bild B
Kurskod	FBL1202
Poäng	100
Målgrupp	år 3 (ej MP med foto som inriktning)
Förkunskapskrav	Fotografisk bild A
Modul B	Kursen läses i ett dubbelpass på eftermiddagen

MÅL

Mål för kursen

Kursen skall ge grundläggande förståelse av den fotografiska bildens berättarspråk. Den skall ge praktiska färdigheter i olika typer av fotografiskt arbete och utveckla förmåga till kreativt bildskapande. Kursen skall också ge kunskap om de miljö- och säkerhetsmässiga aspekterna på fotografiskt arbete.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- ha grundläggande färdigheter i fotografering och mörkrumsteknik
- ha erfarenhet av enklare ljussättning
- ha erfarenhet av att analysera den fotografiska bildens språk och uttrycksmöjligheter
- ha kunskap om den tekniska utrustningens funktioner, möjligheter och begränsningar
- ha kunskap om olika typer av fotografiskt material, dess egenskaper och användningsområden
- kunna arbeta på ett resurssnålt och ur skydds- och miljösynpunkt säkert sätt
- ha kunskap om upphovsrättsbestämmelser och etiska regler
- känna till hur man scannar in, korrigerar och bearbetar bilder i bildbehandlingsprogram
- förstå hur samverkan mellan bild, text och form kan förstärka budskap och upplevelser och kunna använda kunskapen i praktiskt arbete.

Ämne	Formgivning
Kurs	Formgivning A, Glas och keramik
Kurskod	GLKE1403
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Inga
Modul A och B	Kursen läses i ett dubbelpass på eftermiddagen

Gillar du att forma, skapa och experimentera i lera och glas?

Upptäcka dolda talanger och utveckla din känsla för form?

Och kanske lära dig dreja?!

Välj den här kursen!

MÅL

Kursen skall ge kunskaper om och färdigheter i arbete huvudsakligen med keramik. Kursen skall ge träning i att genomföra hela processen i formgivning från idé till skiss och färdig produkt.

- Du får lära dig grunderna i drejning.
- Du lär dig andra keramiska tekniker för framställning av bruksföremål i ler- och stengods.
- Du lär dig formgivning, dekor, färgsättning och bränning.

Ämne	Musikproduktion
Kurs	Låtskrivande
Kurskod	MUPR1501
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Det är bra om du kan spela något ackordinstrument

För dig som vill sätta igång med eller utveckla ditt låtskrivande. Vi arbetar med form, text och lättare arrangemang. Du kommer att få lära dig att skriva ner dina idéer som vi sedan spelar upp tillsammans.

Modul A

MÅL

Kursen ska ge grundläggande kunskaper i låtskrivande

Kursen ska ge inblick i musikens byggstenar - form, melodik och harmonik

Kursen ska väcka elevens inneboende kreativitet och ge eleven verktyg att utveckla den

Kursen ska ge eleven tillfälle att laborera med olika musikaliska uttrycksmedel och ljud

INNEHÅLL:

- Notation
- Formanalys
- Arrangering
- Eget skapande

Ämne	Musikproduktion
Kurs	Musik och datorer
Kurskod	MUPR1500
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Grundläggande kunskap i musikteori samt viss instrumental färdighet
Modul A	

*Lär dig att skriva hits!
Lär dig att programmera
tunga beats!
Lär dig ett produktionsverktyg
som används av många i
musikbranschen!*

MÅL

Att lära sig programvaran Reason.

Att lära sig att bygga upp en komposition från en idé till en färdig produktion.

Att göra en demo med egna låtar.

Efter genomgången kurs skall eleven:

kunna hantera Reason eller annat likvärdigt program

kunna arrangera egna kompositioner

kunna redigera ljudmaterial till en färdig produkt, CD, MD eller MP3

Ämne	Teater
Kurs	Att spela teater (Scenisk gestaltning A)
Kurskod	TEA1204
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Inga
Modul A	Kursen läses i ett dubbelpass på eftermiddagen

Tillsammans hittar vi på egna pjäser eller utgår vi från klassiska eller moderna texter. Genom improvisation, teaterövningar och samarbete, utvecklar varje deltagare sin fantasi, sitt självförtroende samt sin förmåga att uttrycka sig inför en publik.

Tillsammans hittar vi på egna pjäser eller utgår vi från klassiska eller moderna texter. Genom improvisation, teaterövningar och samarbete, utvecklar varje deltagare sin fantasi, sitt självförtroende samt sin förmåga att uttrycka sig inför en publik.

Ämne	Bild och form
Kurs	Teckning, måleri och skulptur
Kurskod	BF1501
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Inga
Modul A och B	Kursen läses i ett dubbelpass på eftermiddagen

Gillar du att rita och måla?

Vill du lära dig hur?

Kanske skulptera?

Välj kursen

Teckning, måleri och skulptur!

MÅL

Denna kurs ska kunna ge dig möjlighet att utveckla dina intressen inom bild och form. Du kommer att få grundläggande kunskaper i hur man tecknar, skissar och komponerar en målning. Vilket material som kan användas och hur du bäst går till väga.

Vi tar upp frågeställningar som vad du vill uttrycka i en bild och varför uttrycker sig konstnärer som de gör?

Du får också chansen att arbeta med skulptur. Hur du bygger upp en skulptur och vilka material som är bra att använda.

Ämne	Idrott och hälsa
Kurs	Aerobic & Fitness
Kurskod	IDH1505
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Inga
Modul A	

Tillsammans tränar vi aerobic, step-up, gymning, pump m.fl. moderna motionsformer. Du kommer även att få fördjupa dina kunskaper, såväl praktiskt som teoretiskt, för att själv kunna utvecklas till ledare. Tycker du att det här låter roligt och spännande så är **"Aerobic & fitness"** något för dig. Vi ses!

MÅL

Målet för kursen är att eleverna skall vidga sina kunskaper och färdigheter inom träningsområdet vi benämner Aerobic och Fitness.

Kursen skall ge eleverna kompetens att inspirera och leda människor till hälsa och välbefinnande. Genom upplevelser skall eleverna öka sin förmåga att värdera olika träningsmetoder utifrån etiska, sociala och fysiologiska aspekter. Kursen skall dessutom ge en fördjupning i kunskaper inom någon eller några självvalda specialområden.

Efter genomgången kurs skall eleven

- ha god kunskap om hur träning påverkar kroppens funktioner och ha förståelse för regelbundenhet i fysisk träning.
- ha ökat sin kunskap om bra och dåliga levnadsvanors inverkan på god hälsa
- ha fördjupade kunskaper i olika fysiska aktiviteters betydelse för god hälsa
- kunna utforma ett målinriktat träningsprogram för individ och grupp
- ha utvecklat färdigheter inom det självvalda specialområdet
- ha ökad insikt och kunskap inom det självvalda specialområdet

Ämne	Dans
Kurs	Dans
Kurskod	DNS1501
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Inga

Modul B

Mål

Kursen ska ge eleverna grundläggande kunskaper och färdigheter i dans som träningsform, konstnärligt uttryck och hur dans används socialt både i ett nutida och historiskt perspektiv. Kursen ska också ge grundläggande kunskaper om att uttrycka sig personligt som dansare, improvisation, repertoar, stilar och koreografi samt utveckla samspel- och samarbetsförmåga inom en grupp.

Mål som eleverna ska ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven ska

- kunna arbeta med dansträning individuellt och i grupp.
- kunna uttrycka sig i dans samt vara medveten om olika dansgenrer.
- kunna uttrycka dans solistiskt, tillsammans med andra i grupp och i pardans.
- i dans kunna förmedla musikaliska budskap.
- kunna beskriva dansens sociala och historiska sammanhang.

Vill du ha möjlighet att ägna dig åt dans flera timmar i veckan är detta rätt kurs för dig. Känslan i att kunna uttrycka sig med dans är häftig! Vi ses i höst!

Ämne	Idrott och hälsa
Kurs	Styrketräning
Kurskod	IDH1502
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Inga
Modul A och B	

MÅL

Efter genomgången kurs skall eleven ha fördjupat sin kunskap och utvecklat sin färdighet i styrketräning, så att de utifrån egna förutsättningar kan planera och bedriva en optimal styrketräning.

INNEHÅLL:

- Anatomi
- biomekanik
- muskelfysiologi
- träningslära
- lyftteknik
- närings- och hälsolära
- doping
- specialträning.

Detaljplanering utformas tillsammans med eleverna.

Ämne	Idrott och hälsa
Kurs	Styrketräning, påbyggnad
Kurskod	IDH1504
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Styrketräning, (IDH1502)
Modul A och B	

MÅL

Efter genomgången kurs skall eleven ha fördjupat sin kunskap och utvecklat sin färdighet i styrketräning, så att de utifrån egna förutsättningar kan planera och bedriva en optimal styrketräning.

INNEHÅLL:

- Anatomi
- biomekanik
- muskelfysiologi
- träningslära
- lyftteknik
- närings- och hälsolära
- doping
- specialträning.

Detaljplanering utformas tillsammans med eleverna

Ämne	Biologi
Kurs	Biologi A
Kurskod	BI1201
Poäng	100
Målgrupp	år 3 (TE har förtur, Ej NV)
Förkunskapskrav	Inga
Modul A	

Biologi A är både en behörighets- och meritpoängskurs till flera utbildningar på högskola och universitet.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

- Eleven skall kunna planera och genomföra fältstudier och experimentella undersökningar, tolka dessa samt redovisa arbetet både muntligt och skriftligt,
- ha kunskap om människans förhållande till naturen i ett idéhistoriskt perspektiv,
- ha kunskap om struktur och dynamik hos ekosystem,
- ha kunskap om principer för indelning av organismvärlden samt hur bestämning av organismer utförs,
- ha kunskap om betydelsen av organismers beteenden för överlevnad och reproduktiv framgång,
- ha kunskap om naturvetenskapliga teorier rörande livets uppkomst och utveckling,
- ha kunskap om arvsmassans strukturer samt förstå sambanden mellan dessa och individens egenskaper,
- ha kunskap om gentekniska metoder och deras tillämpningar samt kunna diskutera genteknikens möjligheter och risker ur ett etiskt perspektiv.

(En utförlig kursplan kan du hitta på www.skolverket.se)

Ämne	Fysik och Matematik
Kurs	Fysik B och Matematik E
Kurskod	FY1202 + MA1205
Poäng	150 + 50
Målgrupp	TE år3
Förkunskapskrav	Fy A och Ma C
Modul A+B	Läses på alla individuella valpass, därför kan inget annat individuellt val väljas.

För dig som vill komplettera din behörighet för naturvetenskapliga och tekniska högskole- och/eller universitetsstudier, tex. civilingenjör eller högskoleingenjör.

Fysik B

MÅL

Eleven skall

- ha utvecklat sin förmåga att planera och genomföra experimentella undersökningar samt muntligt och skriftligt redovisa och tolka resultaten
- kunna beskriva och analysera samt matematiskt behandla fysikaliska problemställningar med hjälp av adekvata storheter, begrepp och modeller
- ha fördjupad kunskap om begreppen kraft, massa, arbete, energi och rörelsemängd samt en förmåga att använda dessa begrepp
- ha kunskap om elektriska och magnetiska fält, induktion, mekaniska och elektromagnetiska vågor och deras egenskaper samt kunna beskriva några tillämpningar inom dessa områden
- ha kunskap om atomers struktur, samband mellan energinivåer och atomspektra samt ha kännedom om fotonbegreppet
- ha kunskap om joniserande strålning, radioaktivt sönderfall, fission och fusion samt kunna använda massa – energiäkvivalensen för att göra beräkningar inom kärnfysiken
- känna till huvuddragen i universums storskaliga utveckling
- kunna beskriva och analysera några vardagliga, medicinska och tekniska tillämpningar med hjälp av fysikaliska begrepp och modeller
- kunna diskutera miljöfrågor och etiska frågor med anknytning till fysiken

Matematik E

Mål

Eleven skall

- kunna formulera, analysera och lösa matematiska problem av betydelse för tillämpningar och vald studieinriktning med fördjupad kunskap om sådana begrepp och metoder som ingår i tidigare kurser
- kunna förklara hur och motivera varför talsystemet utvidgas till komplexa tal
- kunna räkna med komplexa tal skrivna i olika former samt kunna lösa enkla polynomekvationer med komplexa rötter även med hjälp av factorsatsen
- kunna analysera, formulera och lösa problem som kräver bestämning av derivator och integraler samt beräkna volymer med hjälp av integraler
- kunna tolka, förklara och ställa upp differentialekvationer som modeller för verkliga situationer
- kunna ange exakta lösningar till några enkla differentialekvationer och förklara tankegången bakom någon metod för numerisk lösning
- kunna arbeta med problem, som kräver en överblick över förvärvade kunskaper inom den komplexa talmängden, algebran, trigonometrin samt funktionsläran med differential- och integralkalkyl

(En utförlig kursplan kan du hitta på www.skolverket.se)

Ämne	Matematik
Kurs	Matematik C
Kurskod	MA1203
Poäng	100
Målgrupp	år 3, ej NV, TE
Förkunskapskrav	MA B
Modul A och B	

I matematik C får du utnyttja och utveckla din logiska förmåga ytterligare. Genom gemensamma genomgångar varvade med eget arbete, övas din säkerhet att självständigt kunna analysera ett problem och välja en lämplig lösningsmetod.

Kursen ger dig fördjupade matematiska kunskaper inom flera områden, vilket ger dig en bra grund för framtida högskolestudier inom områden där Ma C är ett förkunskapskrav.

Matematik C

Eleven skall

- kunna formulera, analysera och lösa matematiska problem av betydelse för tillämpningar och vald studieinriktning med fördjupad kunskap om sådana begrepp och metoder som ingår i tidigare kurser
- kunna tolka och använda logaritmer och potenser med reella exponenter samt kunna tillämpa dessa vid problemlösning
- kunna ställa upp, förenkla och använda uttryck med polynom samt beskriva och använda egenskaper hos några polynomfunktioner och potensfunktioner
- kunna ställa upp, förenkla och använda rationella uttryck samt lösa polynomekvationer av högre grad genom faktorisering
- kunna använda matematiska modeller av olika slag, däribland även sådana som bygger på summan av en geometrisk talföljd
- känna till hur datorer och grafiska räknare kan utnyttjas som hjälpmedel vid studier av matematiska modeller i olika tillämpade sammanhang
- kunna förklara, åskådliggöra och använda begreppen ändringskvot och derivata för en funktion samt använda dessa för att beskriva egenskaper hos funktionen och dess graf
- kunna härleda deriveringsregler för några grundläggande potensfunktioner, summor av funktioner samt enkla exponentialfunktioner och i samband därmed beskriva varför och hur talet e införs
- kunna dra slutsatser om en funktions derivata och uppskatta derivatans värde numeriskt då funktionen är given genom sin graf
- kunna använda sambandet mellan en funktions graf och dess derivata i olika tillämpade sammanhang med och utan grafritande hjälpmedel.

(En utförlig kursplan kan du hitta på www.skolverket.se)

Ämne	Naturkunskap
Kurs	Naturkunskap B
Kurskod	NK1202
Poäng	100
Målgrupp	år 3 (ej SPSP, SPEI, SPID)
Förkunskapskrav	Naturkunskap A

Modul B

Mål

Eleven skall

- kunna planera, utföra och tolka enkla experiment och undersökningar samt kunna rapportera muntligt och skriftligt
- ha kunskap om olika vägar att nå information om aktuella forskningsområden
- ha kunskaper om användning av naturvetenskap och teknik i samhället
- kunna beskriva några vardagliga tillämpningar med hjälp av fysikaliska begrepp
- ha fördjupade kunskaper om några grundämnen, kemiska föreningar och viktiga kemiska begrepp som används i vardagslivet
- ha kunskap om naturvetenskapliga teorier för livets uppkomst, villkor, utveckling och mångfald
- kunna beskriva den levande organismens byggnad och funktion från molekylär nivå till organnivå
- ha kunskaper i genetik och modern genteknik samt kunna diskutera tillämpningar ur etisk synvinkel
- ha kunskaper om livsstilens betydelse för hälsan

(En utförlig kursplan kan du hitta på www.skolverket.se)

Ämne	Engelska
Kurs	Engelska C
Kurskod	EN1203
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Engelska B
Modul AB	

Kursen i engelska C är för dig, som vill skaffa dig fördjupande kunskaper i engelska. Kursen innebär mycket självständiga studier. Kursen kräver aktivt deltagande i muntlig kommunikation av skiftande slag. Skriftliga redovisningar och projektarbeten är också en del av kursen. Läsning av skönlitteratur av olika sorters texter är ett mycket viktigt inslag i kursens innehåll.

Engelska C

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

- Eleven skall förstå olika slags tydligt autentiskt tal i skiftande sammanhang,
- kunna i olika sammanhang inleda och aktivt delta i muntlig kommunikation av skiftande slag och kunna använda engelska flexibelt och på ett ändamålsenligt sätt i såväl informella som formella sammanhang,
- kunna informera muntligt på ett strukturerat sätt,
- kunna använda det fackspråk som krävs inom studieinriktningen eller intresseområdet,
- kunna med adekvata hjälpmedel läsa och förstå texter på sakprosa och facktexter inom egna intresse- och kompetensområden, särskilt sådana som hör samman med studieinriktningen,
- kunna läsa skönlitteratur från några olika epoker och inom olika genrer samt kunna i anknytning till läsningen reflektera över texternas innehåll och form utifrån olika perspektiv,
- kunna sammanställa och skriftligt redovisa ett arbete och visa ett kritiskt förhållningssätt vid granskning och utnyttjande av olika källor,
- känna till utvecklingen inom något eller några områden som politik, samhällsliv, religion, litteratur, film, konst eller musik i något engelskspråkigt land,
- kunna inventera, beskriva och analysera sitt behov av kunskaper i engelska ur ett långsiktigt studie- och yrkesperspektiv.

Kurs	Preparation Course for Certificate in Advanced English (Cambridge)
Kurskod	EN1203 (Ansökningskod: ENC_C)
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Engelska B
Modul A	

This course is for students with good English skills and proficiency, but who still want a challenge.

We offer this course as your individual choice in your senior year at Fredrika Bremergymnasiet. You will receive a final grade as in an ordinary English C-course, but you will also, after the course, be **prepared and qualified** for the CAE examination. This exam leads to a certificate that is often requested for enrolling higher education and/or professions abroad (for further information: <http://www.cambridgeesol.org/exams/general-english/cae.html>).

If you are uncertain if you qualify or if you want more information, please write an e-mail to:

jacqueline.lindmark@edu.haninge.se

Ämne	Latin med allmän språkkunskap
Kurs	Latin A
Kurskod	LAS1201
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Inga
Modul A	

Varför skulle Du välja just latin? Vad är det som gör latin så spännande, intressant och fruktbarande? Elevröster: ”**Jag** ångrar mig inte för att jag valde latin. Jag tycker att det var roligt och mycket intressant. Jag hade nog ganska stora förhoppningar om att läsa latin eftersom mina kompisar som läst latin tyckte att latin var kul. Latinlektionerna var mycket annorlunda. (...) Det var kul att gå till lektionerna!” ”**Latinlektionerna** har varit mycket lärorika. Vi har fått tänka på ett annorlunda sätt.” **Till dig** som väljer latin vill jag säga att jag garanterar att Du får likvärdiga och unika kunskaper och efter avslutade kurser blir Du – som allmänbildad människa – alltid eftertraktad, även på arbetsplatsen. **Gratias ego.** Leszek

MÅL

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- kunna översätta och förstå mycket enkla latinska texter
- ha kunskaper om ett begränsat antal latinska ord med stark tonvikt på sådana som fortlever i moderna språk
- ha elementära kunskaper om latinsk formlära
- ha kunskaper om latinets uttal under olika epoker
- kunna översätta och förstå innebörden av ett begränsat antal latinska citat och sentenser
- ha någon kunskap om latinets användning inom fackterminologi
- kunna identifiera vanliga latinska morfem i internationella lånord
- känna till viktiga händelser i det romerska rikets historia och några utmärkande drag i romerskt samhällsliv.

Ämne	Latin med allmän språkkunskap
Kurs	Latin B
Kurskod	LAS1202
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Latin A
Modul B	

MÅL

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

- Eleven skall kunna översätta och förstå enklare klassiska och efterklassiska latinska texter, såväl prosa som poesi
- kunna förstå de mest frekventa latinska orden
- ha insikter i latinets kasanvändning och verbsystem samt några syntaktiska strukturer
- känna till huvudprinciperna för läsning av klassisk vers
- känna till och förstå innebörden av ett ökat antal citat och sentenser
- ha kännedom om latinets användning inom ett eller ett par vetenskapsområden
- vara medveten om latinets betydelse som moderspråk till romanska språk samt som källa till en stor del av det svenska och det engelska ordförrådet
- kunna identifiera frekventa klassiskspråkiga morfem i internationella lånord samt förstå deras funktion och betydelseutveckling
- känna till vissa väsentliga drag i den grekisk-romerska kulturen och dess betydelse för vår tid.

Ämne	Moderna språk
Kurs	Moderna språk, steg 1, 2, 3, 4, 5
Kurskod	MSPR1201-1205
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Inga, MSPR1201-1204
Valbara språk:	franska, italienska, spanska, tyska

OBS!

Modul A: Steg 1-4

Modul B: Steg 3-5

Steg 1: Här har du som är intresserad chansen att lära dig grunderna i ett nytt språk. Du lär dig att uttrycka dig både i tal och skrift i enklare sammanhang och lite om landet där språket talas, som tex. geografi, mat och musik.

Steg 2: du som har läst steg 1 eller har motsvarande kunskaper kan välja steg2. Här får du chansen att ytterligare utveckla dig i tal och skrift samt fördjupa dina kunskaper om landet där språket talas.

Övrig steg: Du som har läst steg 2,3, 4 eller har motsvarande kunskaper kan välja någon av dessa kurser. Här har du lämnat nybörjarstadiet och får lära dig att uttrycka dig på mer avancerat sätt både i tal och skrift. Du får också fördjupa dig i landets kultur och historia.

MÅL

- Eleven skall kunna förstå det mest väsentliga i tydligt tal i enkla instruktioner, berättelser och beskrivningar, som rör för eleven välbekanta områden
- kunna delta i enkla samtal om vardagliga ämnen
- kunna muntligt berätta något om sig själv och andra
- kunna läsa och tillgodogöra sig innehållet i enkla instruktioner, berättelser och beskrivningar
- kunna göra sig förstådd i skrift i mycket enkel form för att meddela, berätta eller beskriva något
- känna till något om vardagsliv, levnadssätt och traditioner i några länder där språket används
- kunna reflektera över hur den egna inläringen går till, vad gäller t.ex. tal och läsning
- kunna genomföra korta muntliga och skriftliga uppgifter i samarbete med andra eller på egen hand

Mål för MSPR1201-1205 finns på Skolverkets hemsida eller på språkinstitutionerna

Ämne	Modersmål
Kurs	Modersmål A
Kurskod	ML1202
Poäng	100
Målgrupp	år 3 elever med annat modersmål än svenska
Förkunskapskrav	Inga
Modul A	

För att en språkgrupp ska starta måste det vara minst 5 stycken som väljer samma språk, undantag är de lagstadgade minoritetsspråken.

MÅL

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

- Eleven skall kunna använda skilda uttrycksformer i tal och skrift för att klart och tydligt kunna redovisa sakförhållanden och uttrycka tankar, åsikter och känslor
- kunna använda läsandet och skrivandet som ett medel för tänkande och lärande
- kunna jämföra och självständigt formulera tankar och iakttagelser vid läsning av litterära texter och texter av andra slag
- kunna på ett sakligt sätt jämföra, kritiskt granska och ta ställning till hur ett ämne kan skildras i texter av olika slag
- kunna delta aktivt och konstruktivt i samtal och diskussioner samt känna till de olika sociala normer och regler som påverkar språklig interaktion
- kunna hålla korta anföranden inför grupp
- ha kunskaper om de drag som är karakteristiska för det egna modersmålet samt om skillnader mellan vardagsspråk och offentligt språk
- ha tillägnat sig den teknik och lärt sig använda de hjälpmedel som behövs för att arbeta alltmer på egen hand.

Ämne	Omvårdnad
Kurs	Alternativ medicin + Folkhälsokunskap
Kurskod	OMV1201 + OMV1203
Poäng	50 + 50
Målgrupp	år 3 - endast OP
Förkunskapskrav	Medicinsk grundkurs (OMV1209)

Modul B

Alternativ medicin

Mål för kursen

Kursen skall ge kunskap om alternativa behandlingsmetoder samt klargöra skiljelinjer mellan dessa och skolmedicinska behandlingsmetoder.

Kursen skall också ge möjlighet att under handledning pröva någon alternativ behandlingsmetod.

Ytterligare ett mål för kursen är att ge kunskap om lagstiftning på det alternativ-medicinska området.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

ha kunskap om och viss erfarenhet av några alternativmedicinska behandlingar

ha kunskap om lagar som reglerar det alternativmedicinska området

ha kunskap om och insikt i de skiljelinjer som finns mellan alternativa behandlings-metoder och skolmedicin.

Folkhälsokunskap

Mål för kursen

Kursen skall ge kunskap om övergripande faktorer på global och nationell nivå som påverkar hälsan för olika grupper och vilka lagar och konventioner som styr folkhälsoarbete nationellt och internationellt.

Kursen skall även ge kunskap om vanligt förekommande folksjukdomar.

Dessutom skall kursen ge kunskap om vilka insatser som kan stärka hälsan.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

förstå samband mellan övergripande faktorer som påverkar hälsan för människor samt förstå konsekvenser av socialgruppsstillhörighet, kön och etnicitet i hälsofrågor

ha kunskap om hur folkhälsoarbete bedrivs lokalt, nationellt och internationellt

kunna förklara samband mellan samhällsutveckling och folkhälsa samt

känna till lagar och konventioner som styr folkhälsoarbete nationellt och internationellt.

Ämne	Social omsorg
Kurs	Etik- och livsfrågor
Kurskod	SOMS1201
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Inga
Modul A	

Vem bestämmer över liv och död?

Vi diskuterar t.ex.
om man alltid ska tala sanning,
om det är rätt med abort,
om man ska ha rätt till dödshjälp
och ska man rädda alla för tidigt födda barn?

Vad är rätt och vad är fel enligt olika sätt att tänka?

MÅL

Mål för kursen

Kursen skall ge kunskap om etiska riktlinjer och centrala etiska begrepp samt värden och värdekonflikter inom verksamhetsområdet.

Kursen skall även ge en fördjupad kunskap om olika livsåskådningars syn på hälsa och behandling, vård och omsorg samt liv och död.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- ha kunskap om centrala etiska begrepp
- ha kunskap om konflikter och konfliktbeteende som uppstår när olika etiska, existentiella och religiösa värden ställs mot varandra
- kunna uppfatta och tolka samt reflektera över etiska och existentiella frågeställningar som aktualiseras i skolan och den arbetsplatsförlagda utbildningen
- förstå konsekvenser av olika ställningstaganden i etik- och livsåskådningsfrågor
- ha kunskap om hur olika livsåskådningar påverkar synen på hälsa och behandling, vård och omsorg samt liv och död.

Ämne	Filosofi
Kurs	Filosofi A + B
Kurskod	FS1201+FS1202
Poäng	50+50
Målgrupp	år 3 Ej SP
Förkunskapskrav	Inga
Modul A	

Får man säga till en kompis att hans/hennes nya tröja är ful? Är det acceptabelt att några föds rika och några fattiga? Hur vet vi att världen ser likadan ut när vi blundar? Är satsen "jag ljuger nu" sann eller falsk? Kan det vara rätt att döda en människa för att rädda tio? Tänk om alla människor är skådespelare i filmen om ditt liv? Varför finns det "delfinsäker" tonfisk – är det inte lika synd om tonfisken som om delfinen? Har vi en fri vilja?

Vardagliga frågor, spännande frågor, märkliga frågor, viktiga frågor – kort sagt, filosofiska frågor! I ämnet filosofi får du chansen att möta, och bemöta, frågor om livets alla aspekter. Så välkommen till världens äldsta ämne!
Välkommen till filosofi!

Filosofi A

Filosofi A är gemensam kurs på samhällsvetenskapliga programmet och tillval på övriga program. Den betonar samtal om grundläggande existentiella frågor (livsfrågor), men även olika sätt att argumentera sakligt för att undvika missförstånd och feltolkningar.

Eleverna får föra etiska resonemang, undersöka principerna för hur information blir kunskap och ställa frågan vad vetenskap innebär.

Kursinnehållet anpassas efter elevens studieriktning.

Filosofi B

Filosofi B är valbar kurs. Den bygger på Filosofi A och innebär såväl breddning och som fördjupning, där A-kursens kunskaper tillämpas vid studier i klassiska och nutida filosofiska ämnen.

Tillämpad etik innebär förutom analys även att eleven tar egen ställning i moraliska frågor. Studiet av vetenskapsteori och logik är till hjälp för såväl studierna i andra skolämnena som vid framtida studier.

Olika filosofiska traditioner studeras för att visa hur de filosofiska frågorna kan lösas på skilda sätt. Här ingår bl a ett eget valt arbete om ett filosofiskt problem, en filosofisk riktning eller filosof att diskuteras i seminarieform.

Ämne	Geografi
Kurs	Geografi A
Kurskod	GE1201
Poäng	100
Målgrupp	år 3 (ej SP)
Förkunskapskrav	Inga

Ett roligt och allmänbildande ämne som du får nytta och glädje av i många olika sammanhang! Geografi är grunden för alla övriga ämnen. Det förenar både naturvetenskap med samhälls-vetenskap. Är du intresserad av att veta mer om vår jord? Är du intresserad av klimat-, miljö- och resursfrågor? Då ska du välja Geografi A.

Modul A

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- kunna analysera och förstå rumsliga strukturer och processer med hjälp av geografiska teorier och modeller
- ha kunskap om geo-biosfärens olika delar, såsom berggrund och jordar, vatten och luft, vegetation och topografi, som förutsättningar för människans verksamhet
- kunna redovisa och förstå endogena och exogena processer och hur dessa processer ger upphov till skilda typer av naturlandskap
- kunna redovisa, analysera och förstå lokala, regionala och globala klimatförhållanden, klimatvariationer och klimatförändringar samt beskriva orsaker till och konsekvenser av naturkatastrofer
- förstå innebörden av ändliga respektive förnybara naturresurser och kretslopp
- kunna jämföra och värdera olika alternativ för resursanvändning och resurshushållning samt förstå konsekvenserna av olika ställningstaganden och sätt att agera
- kunna redovisa och analysera faktorer som kan leda till miljöförstöring av mark, luft och vatten
- ha kännedom om faktorer som påverkar produktionens och konsumtionens lokalisering och hur detta leder till handel, kommunikationer och kontakter mellan områden
- förstå hur tekniska och ekonomiska drivkrafter inom näringslivet påverkat och påverkar lokal, regional och global arbetsfördelning och därmed sysselsättning och levnadsvillkor i olika områden
- kunna analysera och diskutera samband mellan befolkningsfördelningar, ökad resursförbrukning och omvandlingen av landskapet och se konsekvenserna därav för miljö och levnadsvillkor i olika områden
- kunna samla in, bedöma, bearbeta och presentera geografisk information från kartor, databaser, flyg- och satellitbilder, genom mätningar och iakttagelser i fält, i laboratorier och på exkursioner samt ha kunskaper om geografiska informationssystem (GIS).

Källa: Skolverket, Kursplan för Geografi 1201-Geografi A, Geografi 100 poäng inrättad 200007 SKOLFS: 2000:52

Ämne	Historia
Kurs	Historia A
Kurskod	HI1201
Poäng	100
Målgrupp	år 3 Ej ES, NV, SP
Förkunskapskrav	Inga
Modul A	

I historia A-kursen gör vi nedslag i historien från antiken till nutid.

Vi försöker förstå människans villkor, sociala och ekonomiska förhållanden, krig, maktkamper etc.

Vi lär oss om t ex faraonernas dödsångest, riddarna under medeltiden, konstnärerna i Florens under renässansen, barnarbetet under industrialiseringen och Hitlers väg till makten.

MÅL

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- känna till grundläggande drag i den historiska utvecklingen
- förstå innebörden av vanliga epokbegrepp och andra centrala historiska begrepp
- kunna analysera historiska problem och tolka orsakssammanhang bakom historiska förändringsprocesser
- kunna beskriva det historiska skeendet utifrån olika perspektiv med insikt i den historiska kunskapens tidsbundenhet
- kunna diskutera några av dagens händelser utifrån ett historiskt perspektiv
- kunna formulera sina tankar i historiska frågor.

Ämne	Historia
Kurs	Historia B
Kurskod	HI1202
Poäng	100
Målgrupp	år 3 Ej SPSP
Förkunskapskrav	Historia A
Modul A	

Har du sett filmerna Gladiator, Jeanne d'Arc eller Crazy Horse? Visst är det spännande och intressanta händelser som återges! I Historia B arbetar vi bl.a. med olika tema som kanske är lika spännande som filmerna: Slaveriet och Kvinnokampen t.ex, men vi tar oss också an ekonomisk-, kultur- och lokal historia. Historia B utökar och vidareutvecklar historiekunskaperna som eleven har med sig efter genomgången Historia A-kursen.
..

MÅL

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

- Eleven skall kunna formulera historiska problem utifrån korta eller långa perspektiv och med en medveten och kritisk hållning bearbeta dem
- kunna visa hur olika slags historiesyn ger olika historiska bilder
- kunna visa på de källkritiska komplikationerna i en beskrivning av såväl dagsaktuella som historiska skeenden och situationer
- kunna skildra och jämföra händelser och företeelser i dagens värld lokalt, regionalt, nationellt och globalt utifrån ett historiskt perspektiv
- kunna göra historiska jämförelser över tid och rum.

Ämne	Samhällskunskap/Företagsekonomi
Kurs	Internationella relationer + Internationell ekonomi
Kurskod	SH1204 + FE1210
Poäng	50 + 50
Målgrupp	år 3. Ej för SPEI
Förkunskapskrav	Inga

Modul A

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Internationella relationer:
Eleven skall

- ha kunskap om olika former av organiserat samarbete mellan länder, regioner och organisationer inom Norden, Europa och världen samt kunna se samband mellan detta samarbete och den politiska och ekonomiska utvecklingen
- kunna förstå hur mål och medel samspelar inom utrikes- och säkerhetspolitik
- kunna beskriva och analysera orsaker till och följder av konflikter inom och mellan länder
- ha kunskap om begreppet etnicitet samt förståelse för olika kulturers värdesystem
- ha kunskap om och kunna tillämpa de grundläggande internationella konventionerna om de mänskliga rättigheterna.

Internationell ekonomi:
Eleven skall

- ha kunskap om den globala resursfördelningen
- kunna förklara den internationella handelns utveckling med hjälp av ekonomiska teorier
- ha kunskap om faktorer som påverkar den internationella handelns omfattning och struktur
- ha kännedom om olika former av organiserat ekonomiskt samarbete mellan länder
- ha kunskap om hur länders kultur avspeglas i handelskontakter mellan företag i olika länder
- ha kunskap om strukturella förändringar i svenskt näringsliv kunna se samband mellan produktionskostnader i olika delar av världen och företagens lokalisering och internationella handel
- ha kännedom om hur de finansiella marknaderna fungerar i den internationella ekonomin.

Internationella relationer:

Kursen ger kunskap om olika former av organiserat samarbete mellan länder, regioner och organisationer inom Norden, Europa och världen. De internationella spänningmoment och konflikter som dagligen utspelar sig framför oss, studeras, analyseras och diskuteras under kursens gång.

Internationell ekonomi:

Den pågående internationaliseringen av ekonomin studeras i syfte att förstå dess effekter på människor, företag, stater och kontinenter

Ämne	Omvårdnad
Kurs	Medicinsk grundkurs
Kurskod	OMV1209
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Inga

Modul A

Mål för kursen

Kursen skall ge kunskap om människokroppens uppbyggnad och funktion.

Kursen skall också ge kunskap om vanliga mikroorganismer och deras spridningsvägar samt förståelse för vikten av ett hygieniskt arbetssätt.

Kursen skall ge kunskap om vanliga sjukdomstillstånd och om läkemedel.

Kursen skall även ge kunskap om samhällets sätt att organisera hjälpinsatser i händelse av katastrof och krig.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

ha kunskap om människokroppens uppbyggnad och funktion samt känna till människans normala fysiska utveckling från livets början till dess slut

ha kunskap om vanligt förekommande mikroorganismer och deras spridningsvägar samt ha god insikt och erfarenhet av att förebygga smittspridning

ha kunskap om och förmåga att uppfatta fysiska och psykiska tecken på vanliga sjukdomstillstånd

ha grundläggande kunskap om vanligt förekommande läkemedel, deras verkningsätt, användningsområden och biverkningar samt känna till läkemedelslagstiftning

ha kunskap om och erfarenhet av första hjälpen till skadad och akut sjuk

ha kunskap om och erfarenhet av behandlingar och provtagningar

ha kännedom om och kunna använda vanligt förekommande medicinsk terminologi

ha kännedom om samhällets sätt att organisera hjälpinsatser i händelse av katastrof och krig.

Ämne	Individ och samhälle
Kurs	Människor i behov av stöd
Kurskod	IOS1203
Poäng	200
Målgrupp	år 3 (endast BF, SMBF)
Förkunskapskrav	Godkänd i kursen: Utveckling, livsvillkor och socialisation
Modul A och B	

Vi lär om olika fysiska handikapp, om sociala svårigheter. Dessa funktionshinder studerar vi ur olika synvinklar. Vi läser också barn- och ungdomspsykiatri. För att öka din förmåga att möta dessa människor på ett bra sätt behöver vi också diskutera dina känslor inför olika funktionshinder.

MÅL

Mål för kursen

Kursen skall ge kunskap om människors olika behov av särskilt stöd och om innebörden i och användningen av begreppet ”behov av särskilt stöd”.

Kursen skall även ge kunskap om hur olika funktionshinder påverkar individens utveckling och behov av stöd och samhälleliga insatser.

Ett ytterligare mål för kursen är att utveckla kunskap om samhällets syn på funktionshinder ur ett historiskt, kulturellt och globalt perspektiv.

Kursen skall utveckla förmågan att möta barn, ungdomar eller vuxna i behov av särskilt stöd samt utveckla förståelse för olikheter mellan människor.

Kursen skall även ge utrymme att bearbeta känslor och ge tillfälle till reflektioner kring ett professionellt förhållningssätt till människor i behov av särskilt stöd.

Ämnen	Företagsekonomi/Lärande och Samhällskunskap
Kurs	Privatekonomi A
Kurskod	SH1504
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Inga
Modul A	

En kurs om hur du får råd med dina drömmar

I ämnet privatekonomi lär du dig hantera din ekonomi och resonera kring ekonomiska prioriteringar och på sikt göra smarta ekonomiska val.

Huvudmomenten i kursen är:

- Arbetsrätt – Din anställning; rättigheter och skyldigheter
- Bostad – Villa, bostadsrätt, hyresrätt eller andrahand? Juridiska och ekonomiska konsekvenser?
- Familjejuridik – Sambo eller gift. Vilka är de juridiska och ekonomiska konsekvenserna?
- Försäkringar – Vad händer om olyckan är framme?
- Privatekonomiska kalkyler – Hur skall du få dina pengar att räcka?
- Konsumenträtt – Köpa och sälja. Vad säger lagen?
- Lån och räntor – Kan det vara lönsamt att låna?
- Pensionssystemet – Varför pensionsspara?
- Skatter – Varför betala skatt?
- Sparande – Sparkonto, obligationer, aktier eller fonder?

Ämne	Psykologi
Kurs	Psykologi A+B
Kurskod	PS1201+PS1202
Poäng	50+50
Målgrupp	år 3 Ej OP, SP
Förkunskapskrav	Inga
Modul A och B	

Psykologi är vetenskapen om människans beteende och de processer som påverkar beteendet. Är det arv eller miljö som formar människans beteende?
 Vad är intelligens?
 Varför blir en del psykiskt sjuka?
 Kan schizofreni botas?
 Finns det positivt grupptryck?
 Kan man tolka drömmar?
 Det här är några av de frågeställningar som kommer att tas upp i ämnet

Psykologi A

Innehåller grundläggande teori och tillämpningar. Teorierna är ett uttryck för skilda perspektiv och människosyn.

Inom personlighetspsykologin behandlas det psykoanalytiska, det behavioristiska, det humanistiska och det kognitiva perspektivet. Inom psykiatrin behandlas det biologiska och det psykodynamiska perspektivet.

Socialpsykologin handlar om andras reaktioner och upplevelser samt relationer mellan människor. Tvärvetenskapliga perspektiv behandlas liksom intelligens, inlärning och mognad. Studier av psykologiska förklaringsmodeller och teorier ger tillfälle att utveckla ett kritiskt förhållningssätt i ämnet. Kursinnehållet anpassas efter den studieinriktning eleven har valt.

Psykologi B

Bygger på psykolog A. Kursen innehåller bland annat fördjupade studier av psykiska störningar och deras behandling. Om människan i kris- och katastrofsituationer, fördjupade studier av socialpsykologiska företeelser. Ett kritiskt samhällsperspektiv på psykologiska kunskaper och deras tillämpning ingår.

Ämne	Samhällskunskap
Kurs	Samhällskunskap B
Kurskod	SH1202
Poäng	100
Målgrupp	år 3, EJ SPSP
Förkunskapskrav	Samhällskunskap A
Modul A	

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

vara förtrogen med hur politiska, ekonomiska, geografiska och sociala förhållanden formar såväl vårt eget som det internationella samhället

kunna tillämpa samhällsvetenskapliga modeller och metoder på komplexa samhällsfrågor

kunna hämta information från olika källor och medier samt kritiskt granska och tolka dessa

kunna tillämpa ett kritiskt förhållningssätt till olika samhällsfrågor och samhällets utveckling

kunna använda ett grundläggande samhällsvetenskapligt perspektiv för att analysera olika frågor och vara medveten om hur orsaker, konsekvenser och åtgärder hänger ihop.

Ämne	Svenska
Kurs	Skrivarkurs (Litterär gestaltning)
Kurskod	SV1204
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Inga
Modul B	Kursen läses i ett dubbelpass på eftermiddagen

Skrivarkursen passar dig som:

- längtar efter att få skriva något "eget"
- är intresserad av att utveckla ditt skrivande genom samtal och diskussioner.
- är intresserad av att framföra dina texter, t.ex i Poetry Slam

Mål

I *Skrivarkursen* får du leka med olika uttryck och genrer. I diskussioner kring egna och andras texter utvecklar du ditt språk både genom att du får synpunkter på dina egna texter och genom att du ger respons på dina kamraters. De texter du arbetar med kan vara inledningen till din debutroman, pjäser, dikter eller låttexter.

Du får i kursen följa hela processen i litterärt skapande från idé till färdig text. Vi besöker ett bokförlag för att se som händer på vägen från manus till färdig bok. Därigenom får du insikt i de villkor som styr branschen.

Du får också prova på att framföra dina texter inför publik. Vi har t.ex ordnat ett Poetry slam med författaren Solja Krapu och vi har framfört dramatiska texter inför publik.

Ämne	Samhällskunskap
Kurs	Sociologi
Kurskod	SH1502
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Inga

Modul A och B

I ämnet sociologi studerar man **orsaker, konsekvenser och åtgärder** till bla samhällsproblem som kriminalitet och missbruk.

Huvudmomenten är lag o rätt: Vad är ett brott? Vad skapar brottslighet? Kan man få bort kriminaliteten?

Socialproblem: missbruk, hemlöshet, hiv/aids, socialtjänsten mm

Kulturmöten: invandring, flyktingfrågor, integration, diskriminering, rasism mm

Könsroller: arv eller miljö? jämställdhet, kvotering mm

Familjerätt: äktenskap, arv mm

Att vara ung idag: ungdomskultur, skola, fritid mm

Ämne	Teckenspråk för hörande
Kurs	Teckenspråk för hörande, steg 1
Kurskod	TNH1201
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Inga
Modul A och B	

Prata med händerna?!

Kan man göra det?

Ja, om du lägger till ansiktsmimik, kroppsspråk och känsla kan du lära dig att tala teckenspråk som är dövas första språk. Kursen ger dig också kunskap om dövas historia, kultur och situation idag i Sverige. Lär dig ett visuellt språk.

Lär dig teckenspråk!

Mål

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall:

- förstå huvudinnehållet i enkelt och tydligt teckenspråk som berör för eleven kända områden
- kunna besvara och ställa frågor om för eleven vardagliga ämnen
- på enkelt och tydligt teckenspråk kunna berätta om sig själv och sina egna förhållanden
- kunna bokstavera tydligt
- ha kännedom om dövas situation i Sverige.

Ämne	Fordonskunskap
Kurs	Trafikkunskap (Körkortsteori)
Kurskod	FOK1501
Poäng	100
Målgrupp	år 3
Förkunskapskrav	Inga
Modul A	

Nu har du möjlighet att träna dig för att klara teoriprovet i B-körkort för personbil.

OBS!
Körlektioner ingår inte i kursen.

MÅL

Kursen skall ge de kunskaper och färdigheter som krävs för att uppfylla samhällets krav på ett riktigt trafikuppförande.

Efter genomgången kurs skall eleven:

I stora drag fått den utbildning som krävs för Vägverkets teoriprov för personbil, så som:

- Ha kunskap om fordonets konstruktion såväl miljömässigt som ekonomiska faktorer som är kopplat till fordonstrafiken.
- Ha kunskap om regelsystemet.

Få ökad självkännedom genom att påvisa att människan är ofullkomlig att motverka självöverskattning samt att betona att en god förare kännetecknas av personlig mognad med stor respekt för sina medtrafikanter.

Ämne	Turism
Kurs	Turism + Turism och resor
Kurskod	TURI1205+TURI1207
Poäng	50+50
Målgrupp	år 3 Ej SPTurism
Förkunskapskrav	Inga
Modul A och B	

Vill du jobba som reseledare, på resebyrå, flygbolag eller kanske som konferensvärd/värdinna i framtiden? Turism är världens största näring! I och med detta finns många väldigt varierande och roliga arbetsmöjligheter inom turistbranschen. Att jobba med turism är inte bara ett yrke utan också ett ansvarsfullt nöje! Att lära om turism och att jobba med turism ger erfarenhet, utveckling och meriter som man kan ha nytta av i hela livet.

Turism

Ett första steg på väg mot att få jobba med turism kan vara att studera turism! På kursen i turism lär du dig om turismens historia, utveckling och trender inför framtiden. Du får reda på vilka turistföretag som finns, t ex researrangörer, transportföretag, restaurang- och besöksnäringen samt upplevelseindustrin. Du får veta vad som krävs för att få jobba med turism som t e x reseledare och hur man gör rent praktiskt för att bli det. Du får även möjlighet att träna och utveckla egenskaper som krävs för turistyrket, t e x servicekänsla och professionellt, korrekt agerande. En viktig del av kursen i turism är att lära om turismens effekter och påverkan på t e x ett lands miljö och ekonomi.

Turism & resor

Kursen ”turism & resor” är en fördjupning av grundkursen i turism. I denna kurs får du även tillfälle att lära dig hur man planerar resor samt om olika resvägar och resmål. Kalkylering och information om internationella regler inom turism ingår även i denna kurs. Att känna till olika Målgrupper samt orsaker till resande är också en del av innehållet i kursen ”turism & resor” samt att kunna samla in och sammanställa information från turistbranschen.

Turismgeografi, då du studerar kända turistländer, deras kultur, sevärdheter och traditioner, ingår i båda kurserna.